

106. ආනෙකදීප් සප්පාය සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුරුරට කම්මස්සදම්ම නම්වූ කුරුරට වැස්සන්ගේ නියම් ගමක් වෙද, එහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්කුන්ට, 'මහණෙනි' යි කථා කළ සේක. 'පින්වතුන වහන්සැ' යි ඒ හික්කුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2. "මහණෙනි, කාමයෝ අනිත්‍ය , භික්ෂු, මොසධම්මා. මහණෙනි, මෙය මායාවකින් කරන ලද්දක් වැනිය. අඤානයන් විසින් මගේය මගේය කියනු ලබන්නාහුය. මෙලොව ඇත්තාවූ යම් මනුෂ්‍ය කාම ගුණයෝ වෙත්ද, පරලොව ඇත්තාවූ යම් දිව්‍යකාම ගුණයෝ වෙත්ද, මෙලොව ඇත්තාවූ යම් මනුෂ්‍ය කාම සංඤාවෝ වෙත්ද, පරලොව ඇත්තාවූ යම් දිව්‍ය කාම සංඤාවෝ වෙත්ද, මේ දෙකොටස මාරයාට යටත්වේ. මෙය මාරයාගේ ස්ථානය වේ. මාරයා දමන කැම වෙයි. මාරයාගේ කොටු (ගාල්) වෙයි. මේ කාමයන් අරමුණු කොට සිත්හි භටගන්නාවූ දැඩි ලෝභයද, ව්‍යාපාද , අත්‍යයන්ට වැඩියෙන් කිරීමෙයයි කියනලද සාරම්භයද යන අකුසලයෝ පවතින්. ඒ අකුසලයෝ මේ ශාසනයෙහි හික්මෙන්නාවූ ආර්ය ශ්‍රාවකයාගේ අන්තරාය පිණිස භටගනිත්.

“aniccā, bhikkhave, kāmā tucchā musā mosadhammā. Māyākatame taṃ, bhikkhave, bālalāpanaṃ. Ye ca diṭṭhadhammikā kāmā, ye ca samparāyikā kāmā; yā ca diṭṭhadhammikā kāmasaññā, yā ca samparāyikā kāmasaññā – ubhayametamaṃ māradheyyamaṃ, mārasessa [mārasseva (ka.)] visayo, mārasessa nivāpo, mārasessa gocaro. Etthete pāpakā akusalā mānasā abhijjhāpi byāpādāpi sārambhāpi saṃvattanti.

3

මහණෙනි, එහි ලා ආර්යශ්‍රාවක මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා කෙරෙයි : ' යම් දෘෂ්ටධාර්මික කාමයෝත් යම් සාම්පරායික කාමයෝත් වෙත් ද, යම් දෘෂ්ටධාර්මික කාමසංඥ කෙනෙකුත් යම් සාම්පරායික කාමසංඥ කෙනෙකුත් වෙත් ද, තෙල කාම කාමසංඥයන දෙකම මරුව තැන් වෙයි, තෙල මරුව විෂය වෙයි, තෙල මරුගේ නිවාප යැ, තෙල මරුගේ ගොවර යි. මේ කාමගුණ විෂයෙහි මානසික වූ අභිධ්‍යා යැ ව්‍යාපාද යැ සාරම්භ යැ යන තෙල ලාමක අකුසලධර්මයෝ පවත්නාහ. ඒ තුන් කෙලෙස්සු මේ සස්තෙහි හික්මෙන ආර්යශ්‍රාවක හට අන්තරාය පිණිස වෙති. මේ කාමගුණලෝකය මැඩපියා, දහැන් අරමුණු

අධිෂ්ඨාන කොට වාසය කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක, මම විපුලවූ මහත්ගතවූ සිත්හි කාමගුණ ලෝකය මැඩ පවත්වා, සිත්හි ධ්‍යාන අරමුණු අධිෂ්ඨාන කොට වාසය කරන්නාවූ මාගේ යම් සිතෙහි භටගන්නාවූ පව්වූ, අකුසල්වූ අභිධ්‍යාවෝද, ව්‍යාපාදයෝද, සාරම්භයෝත් වෙත්ද, ඔවුහු නොවන්නාහ. ඔවුන්ගේ දුරු කිරීමෙන් මාගේ සිත කාමාවචර නොවූ අප්‍රමාණවූ මොනවට වඩනා ලද්දාවූ සිතක් වන්නේය' යි සිතන්නේය. මෙසේ පිලිපන්නාවූ එය බහුලකොට වාසය කරන්නාවූ, ඔහුගේ සිත රහත් බවට හේතුවූ විදගීතාවෙහි හෝ ධ්‍යානයට හේතුවූ සමාධියෙහි හෝ පහදෙයි. මනා පැහැදීම ඇති කල්හි ඉහාත්මයෙහි හෝ කම්පා නොවන ධ්‍යාන සමාධියට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත් වෙයි.) නොහොත් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යම් කාරණයකින් ඒ හික්කුට උපදින්නාවූ විපාක විකද්ඤාණයක් වෙද, එය කුසල වතුච්ඡායනයට සමානවූවක් වන්නේය යන මේ කාරණය ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ පලමුවන කෙලෙසුන්ගෙන් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

Teva ariyasāvakkassa idhamanusikkhato antarāyāya sambhavanti. Tatra, bhikkhave, ariyasāvako iti paṭisañcikkhati – ‘ye ca diṭṭhadhammikā kāmā, ye ca samparāyikā kāmā; yā ca diṭṭhadhammikā kāmasaññā, yā ca samparāyikā kāmasaññā – ubhayametaṃ māradheyyaṃ, mārasesa visayo, mārasesa nivāpo, mārasesa gocaro. Etthete pāpakā akusalā mānasā abhijjhāpi byāpādāpi sārambahāpi saṃvattanti, teva ariyasāvakkassa idhamanusikkhato antarāyāya sambhavanti.

Yaṃnūnāhaṃ vipulena mahaggatena cetasā vihareyyaṃ abhibhuyya lokaṃ adhiṭṭhāya manasā. Vipulena hi me mahaggatena cetasā viharato abhibhuyya lokaṃ adhiṭṭhāya manasā ye pāpakā akusalā mānasā abhijjhāpi byāpādāpi sārambahāpi te na bhavissanti. Tesam pahānā aparittañca me cittaṃ bhavissati appamāṇaṃ subhāvita’nti. Tassa evaṃpaṭipannassa tabbahulavihārino āyatane cittaṃ pasīdati. Sampasāde sati etarahi vā āneñjaṃ samāpajjati paññāya vā adhimuccati kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā. Ṭhānametaṃ vijjati yaṃ taṃsaṃvattanikaṃ viññāṇaṃ assa āneñjūpagaṃ. Ayaṃ, bhikkhave, paṭhamā āneñjasappāyā paṭipadā akkhāyati’.

4.

යළිද මහණෙනි, ආයතීග්‍රාවක මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කෙරෙයි : ‘ යම් දෘෂ්ටධාර්මික කාම කෙනෙකුත් යම් සාම්පරාධිකකාම කෙනෙකුත් ඇද්ද, යම් දෘෂ්ටධාර්මික කාම සංඥවකුත් යම් සාම්පරාධික කාමසංඥවකුත් ඇද්ද, යම් කිසි රූපයක් ඇද්ද, (ඊ හැම) සතර මහාභ්‍යයෝ ද සතර මහාභ්‍යයන් නිසා පවත්නා රූපය ද ’ යි (කියයි). මෙසේ පිළිපත් ඊ මැ පිළිවෙත බහුල කොට වෙසෙන ඔහුගේ සිත (අර්භත්වාදී) කාරණයෙහි පහදී. සම්ප්‍රසාදය ඇති කල්හි ඉහත්මයෙහි විදසුන් නුවණින් රහත්බව හෝ පසක් කෙරෙයි. ආනෙඤ්ජසමාපත්තියට හෝ සම්වදීයි. කාලින් මරණින් මත්තෙහි තෙල කරුණ විද්‍යාමාන වෙයි : ‘ යම් කරුණෙකින් ඒ මහණහුගේ උපදනට නිසි විපාක විඤනය වී නම්, එය කුශලානෙඤ්ජස්වභාවයට පැමිණියේ වන්නේ ය. මහණෙනි, මේ දෙවැනි වතුර්ධ්‍යාන සංඛ්‍යාත ආනෙඤ්ජසප්පාය ප්‍රතිපදව යයි කියනු ලැබේ.

cattāri ca mahābhūtāni, catunnañca mahābhūtānaṃ upādāyarūpa’nti

5

යළිද මහණෙනි, ආයතීග්‍රාවක මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කෙරෙයි : ‘ යම් දෘෂ්ටධාර්මික කාමයෝත් යම් සාම්පරාධික කාමයෝත් ඇද්ද, යම් දෘෂ්ටධාර්මික කාමසංඥවකුත් යම් සාම්පරාධික කාමසංඥවකුත් ඇද්ද, යම් දෘෂ්ටධාර්මික රූපයෝත් යම් සාම්පරාධික රූපයෝත් ඇද්ද, යම් දෘෂ්ටධාර්මික රූපසංඥවකුත් යම් සාම්පරාධික රූපසංඥවකුත් ඇද්ද, තෙල (දිව්‍යධර්මික සාම්පරාධික යන) දෙකම අනිත්‍ය ය. යමක් අනිත්‍ය නම් එය තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වීසින් අභිනෙදනා කරන්නට නො නිසි වෙයි. අභිමාන‍යෙන් කියන්නට නො නිසි වෙයි, බැසැගෙන සිටින්නට නො නිසි වේ ය ’ යි. මෙසේ පිළිපත් ඒ කාම-රූපප්‍රතිඛානන‍යෙන් ඊ මැ පිළිවෙත බහුල කොට වෙසෙන ඒ මහණහු ගේ සිත අර්භත්වාදී කාරණයෙහි පහදී. සම්ප්‍රසාදය ඇති කල්හි ඉහත්මයෙහි මැ විදසුන් නුවණින් රහත්බව හෝ පසක් කෙරෙයි. විඤ්ඤණඤ්ජවායනන සංඛ්‍යාත ආනෙඤ්ජයට හෝ සම්වදී. කාලින් මරණින් මත්තෙහි තෙල කරුණ විද්‍යාමාන වෙයි : ‘ යම් කරුණෙකින් ඒ මහණහු ගේ උපතට නිසි විපාකවිඤනය වී නම්, එය කුශලානෙඤ්ජස්වභාවයට පැමිණියේ වන්නේ ය. මහණෙනි, මේ තුන්වැනි අනෙඤ්ජසප්පාය ප්‍රතිපදව යයි කියනු ලැබේ.

“Puna caparaṃ, bhikkhave, ariyasāvako iti paṭisañcikkhati – ‘ye ca diṭṭhadhammikā kāmā, ye ca samparāyikā kāmā; yā ca diṭṭhadhammikā kāmasaññā, yā ca samparāyikā kāmasaññā; ye ca diṭṭhadhammikā rūpā, ye ca samparāyikā rūpā; yā ca diṭṭhadhammikā rūpasaññā, yā ca samparāyikā rūpasaññā – ubhayametaṃ aniccaṃ. Yadaniccaṃ taṃ nālaṃ abhinandituṃ, nālaṃ abhivadituṃ, nālaṃ ajjhositu’nti. Tassa evaṃpaṭipannassa tabbahulavihārino āyatane cittaṃ pasīdati. Sampasāde sati etarahi vā āneñjaṃ samāpajjati paññāya vā adhimuccati kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā.

Ṭhānametaṃ vijjati yaṃ taṃsaṃvattanikaṃ viññāṇaṃ assa āneñjūpagamaṃ. Ayam, bhikkhave, tatiyā āneñjasappāyā paṭipadā akkhāyati.

6. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආර්යී ශ්‍රාවක තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මෙලොව වූ යම් කාමයෝත්ත වෙත්ද, පරලොව වූ යම් කාමයෝත්ත වෙත්ද, මෙලොව වූ යම් කාම සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, පරලොව වූ යම් කාම සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, මෙලොව වූ යම් රූපයෝත්ත වෙත්ද, පරලොව වූ යම් රූපයෝත්ත වෙත්ද, මෙලොව වූ යම් රූප සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, පරලොව වූ යම් රූප සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, යම් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, යම් තැනක ඒ සියලු සංඥාවෝ ඉතිරි නොවී නිරුධ වෙත්ද, යම් ඒ ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධියක් වේද, එය ශාන්තය. එය ප්‍රණීතයයි මෙසේ පිළිපත්නාවූ එය බහුල කොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධි හේතුවෙහි සිත පහදයි. පැහැදිලි ඇති කල්හි මේ ආත්මයෙහි හෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධියට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත් වෙයි.) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහුගේ උත්පත්තිය ගෙන දෙන්නාවූ විපාක විඤ්ඤාණය ආකිඤ්චඤ්ඤායනන කුසල විඤ්ඤාණයට සමාන වෙයි යන මේ කාරණය ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ පළමුවැනි ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධියට හිත වූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

“Puna caparaṃ, bhikkhave, ariyasāvako iti paṭisañcikkhati – ‘ye ca diṭṭhadhammikā kāmā, ye ca samparāyikā kāmā; yā ca diṭṭhadhammikā kāmasaññā, yā ca samparāyikā kāmasaññā; ye ca diṭṭhadhammikā rūpā, ye ca samparāyikā rūpā; yā ca diṭṭhadhammikā rūpasaññā, yā ca samparāyikā rūpasaññā; yā ca āneñjasaññā – sabbā saññā. Yatthetā aparisesā nirujjhanti etaṃ santaṃ etaṃ paṇītaṃ – yadidaṃ ākiñcaññāyatana’nti. Tassa evaṃpaṭipannassa tabbahulavihārino āyatane cittaṃ pasīdati. Sampasāde sati etarahi vā ākiñcaññāyatanaṃ samāpajjati paññāya vā adhimuccati kāyassa bhedā paraṃ maraṇā. Ṭhānametaṃ vijjati yaṃ taṃsaṃvattanikaṃ viññāṇaṃ assa ākiñcaññāyatanaṃ. Ayam, bhikkhave, paṭhamā ākiñcaññāyatanaṃsappāyā paṭipadā akkhāyati.

7. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආර්යී ශ්‍රාවක තෙම ආරණ්‍යයට පැමිණියේ හෝ වෘක්ෂමූලයට පැමිණියේ හෝ සුන්‍යාගාරයට පැමිණියේ හෝ මෙසේ කල්පනා කරයි. මෙය මෙය යන දෙයකින් හෝ මගේය යන දෙයකින් හෝ සුන්‍ය වේයයි, මෙසේ පිළිපත්නාවූ එය බහුලකොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත ආකිඤ්චඤ්ඤා යනන සමාධි හේතුවෙහි පහදයි. පැහැදිලි ඇති කල්හි මේ ආත්මයෙහි හෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධියට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත් වෙයි.) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහුගේ උත්පත්තිය සිදුවන විපාක විඤ්ඤාණය කුසල විඤ්ඤාණයට සමාන වෙයි යන මේ කාරණය ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ දෙවෙනි ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධියට හිත වූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

‘suññamidaṃ attena vā attaniyena vā’ti.

8. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආර්යී ශ්‍රාවක තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'කිසි තැනක මමයයි කිසිවෙක් නැත. කිසිවෙකුගේ මම යන කිසිවක්ද නැත. නුඹ යන කිසිවක්ද නුඹගේ මම යන කිසිවක්ද නැත' යි. මෙසේ පිළිපත්නාවූ එය බහුලකොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධි හේතුවෙහි පහදයි. පැහැදිලි ඇති කල්හි මේ ආත්මයෙහි හෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධියට පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත් වෙයි.) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහුගේ ඉපදීම සිදුවන්නාවූ විපාක විඤ්ඤාණය කුසල විඤ්ඤාණයට සමාන වේ යන මේ කාරණය ඇත්තේය.

මහණෙනි, මේ තුන්වෙනි ආකිඤ්චඤ්ඤායනන සමාධියට හිත වූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

‘nāhaṃ kvacani [kvacini (syā. kaṃ. sī. aṭṭha.)] kassaci kiñcanatasmim [kiñcanatasmi (?)], na ca mama kvacani kismiñci kiñcanaṃ natthī’ti.

9. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයී ශ්‍රාවක තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මෙලොවු යම් කාමයෝත් වෙන්ද, පරලොවු යම් කාමයෝත් වෙන්ද, මෙලොවු යම් කාම සංඥාවෝත් වෙන්ද, පරලොවු යම් කාම සංඥාවෝත් වෙන්ද, මෙලොවු යම් රූපයෝත් වෙන්ද, පරලොවු යම් රූපයෝත් වෙන්ද, මෙලොවු යම් රූප සංඥාවෝත් වෙන්ද, පරලොවු යම් රූප සංඥාවෝත් වෙන්ද, යම් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සංඥාවෝත් වෙන්ද, යම් ආකිඤ්චක්ඛායනන ධ්‍යාන සංඥාවෝත් වෙන්ද, මේ සියලු සංඥාවෝ ඉතිරි නැතිව තිරුඬ වෙන්ද, යම් ඒ තෙවසක්ඛානාසක්ඛායනන සමාධියක් වේද, එය ශාන්තය. එය ප්‍රණීතය' යි මෙසේ පිළිපත්නාවූ එය

බහුල කොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත තෙවසක්ඛානාසක්ඛායනන හේතුවෙහි පහදියි. මේ ආත්මයෙහි පැහැදීම ඇති කල්හි මේ ආත්මයෙහි තෙවසක්ඛානාසක්ඛායනන සමාධියට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත් වෙයි.) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහුගේ උත්පත්තිය සිදුවන්නාවූ විපාක වික්ඛාණය කුසල වික්ඛාණයට සමාන වන්නේය යන මේ කාරණය ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ තෙවසක්ඛානාසක්ඛායනන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

“Puna caparaṃ, bhikkhave, ariyasāvako iti paṭisañcikkhati – ‘ye ca diṭṭhadhammikā kāmā, ye ca samparāyikā kāmā; yā ca diṭṭhadhammikā kāmasaññā, yā ca samparāyikā kāmasaññā; ye ca diṭṭhadhammikā rūpā, ye ca samparāyikā rūpā; yā ca diṭṭhadhammikā rūpasaññā, yā ca samparāyikā rūpasaññā ; yā ca āneñjasaññā, yā ca ākiñcaññāyatanaññā – sabbā saññā. Yatthetā aparisesā nirujjhanti etaṃ santaṃ etaṃ paṇītaṃ – yadidaṃ nevasaññānāsaññāyatana’nti. Tassa evaṃpaṭipannassa tabbahulavihārino āyatane cittaṃ pasīdati. Sampasāde sati etarahi vā nevasaññānāsaññāyatanaṃ samāpajjati paññāya vā adhimuccati kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā. Tīhānametaṃ vijjati yaṃ taṃsaṃvattanikaṃ viññāṇaṃ assa nevasaññānāsaññāyatanaṃ upagaṃ. Ayaṃ, bhikkhave, nevasaññānāsaññāyatanaṃ sappaṃyā paṭipadā akkhāyatī’ti.

10. මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කියේය. "ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපත්තේ වෙයි. ඉදින් මා විසින් පෙර කම් රැස් නොකරන ලද්දේ නම් මාගේ මේ විපාක භවය නොපවත්නේය. ඉදින් දැන් කම් රැස් නොකරන්නේ නම් මතු විපාක භවය නොපවත්නේය. දැන් යම් පක්ඛාණයක් ඇත්තේද, එය දුරු කරමි' යි මෙසේ විදහිනා උපෙක්ඛාව ලබයි. ස්වාමීනි, මේ මහණතෙම පිරිනිවේදේ?"

"ආනන්දය, මෙහි ඇතුළු මහණෙක් පිරිනිවන් පාන්නේය. මෙහි ඇතුළු මහණෙක් පිරිනිවන් නොපාන්නේය" යි වදාළේය. "ස්වාමීනි, යම් හෙයකින් මෙහි ඇතුළු මහණෙක් පිරිනිවන් පාන්නේද. මෙහි ඇතුළු මහණෙක් පිරිනිවන් නොපාන්නේද, ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍ය කවරේද?" "ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපත්තේවේ. මා විසින් පෙර කම් රැස් නොකරන ලද්දේ නම් මාගේ දැන් විපාක භවය නොපවත්නේය. ඉදින් දැන් කම් රැස් නොකරන්නේ නම් මාගේ මතු විපාක භවය නොපවත්නේය. දැන් යම් පක්ඛාණයක් ඇත්තේද, එය දුරු කරමි' යි මෙසේ විදහිනා උපෙක්ඛාව ලබයි. හෙතෙම ඒ උපෙක්ඛාවට මමය මාගේයයි සතුටුවෙයි. මමය මාගේයයි කියයි. මමය මාගේයයි තෘෂ්ණාවෙන් බැස ගනියි.

ඒ උපෙක්ඛාවට සතුටු වන්නාවූ මමය යනාදීන් කියන්නාවූ, තෘෂ්ණාවෙන් බැස ගන්නාවූ උපෙක්ඛාව වික්ඛාණය ඇසුරු කර ලද්දේ වෙයි. එය දැඩිකොට අල්වා ගැනීමයි. ආනන්දය, දැඩිකොට අල්වා ගැනීම සහිතවූ මහණතෙම පිරිනිවන් පාන්නේ නොවෙයි." "ස්වාමීනි, දැඩිකොට

අල්වා ගන්නා වූ ඒ මහණනෙම කුමක් දැඩියේ අල්වා ගනිද?" "නෙවසක්කදානාසක්කදායනනය" යි වදාළේය. "ස්වාමීනි, ඒ මහණනෙම වනාහි දැඩිකොට අල්වා ගනු ලබන ශ්‍රේෂ්ඨ වූ භවය අල්වා ගනියි." "ආනන්දය, ඒ මහණනෙම වනාහි දැඩිකොට අල්වා ගනු ලබන ශ්‍රේෂ්ඨ වූ භවය අල්වා ගන්නේය. ආනන්දය, යම් මේ නෙවසක්කදානාසක්කදායනනයක් වේද, මෙය වනාහි දැඩිව අල්වාගනු ලබන ශ්‍රේෂ්ඨ භවයයි.

11. "ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණනෙම මෙසේ පිළිපත්තේ වෙයි. 'පෙර මා විසින් කම් රැස් නොකරන ලද්දේ නම් දැන් මාගේ විපාක භවය නොවන්නේය. දැන් කම් රැස් නොකෙළේ නම් මතු මාගේ විපාක භවය නොවන්නේය. දැන් යම් පක්කදායනනයක් වේද, එය දුරු කරමි' යි මෙසේ විදැනීමෙන් පෙන්නා වූ ලබයිද, හෙතෙම ඒ උපෙක්කදායනනයට 'මමය මාගේය' යි සතුටු නොවෙයි. 'මමය මාගේය' යි නොකියයි. එහි තෘෂ්ණාවෙන් බැසගෙන නොසිටියි. ඒ උපෙක්කදායනනයට සතුටු නොවන්නා වූ, 'මමය මාගේය' යි නොකියන්නා වූ, එහි බැසගෙන නොසිටින්නා වූ, ඔහුගේ එය ඇසුරු කළා වූ, වික්කදායනනය නොවෙයි. එය දැඩිකොට අල්වා ගැනීම නොවෙයි. ආනන්දය, දැඩිව අල්වා ගැනීම නැතිනම් පිරිනිවන් පාන්නේය" යි වදාළ සේක.

12. "ස්වාමීනි, ආග්වය්‍යිය, ස්වාමීනි, අද්ද්දාය, ස්වාමීනි, ඒ ඒ සමාපන්නිය ඇසුරුකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඔසයන්නේ එතර කිරීම වදාරණ ලදි. ස්වාමීනි, ආය්‍යී වූ විමොක්ඛය කවරේද?"

"ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි ආය්‍යීශ්‍රාවකනෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මෙලොව වූ යම් කාමයෝත් වෙන්නේද. පරලොව වූ කාමයෝත් වෙන්නේද, මෙලොව වූ යම් කාමසංඤ්ඤාවෝත් වෙන්නේද. පරලොව වූ යම් කාම සංඤ්ඤාවෝත් වෙන්නේද, මෙලොව වූ යම් රූපයෝත් වෙන්නේද, පරලොව වූ යම් රූපයෝත්

වෙන්නේද, මෙලොව වූ යම් රූපසංඤ්ඤාවෝත් වෙන්නේද. පරලොව වූ යම් රූපසංඤ්ඤාවෝත් වෙන්නේද, යම් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සංඤ්ඤාවෝත් වෙන්නේද, යම් ආකික්කදායනනය සංඤ්ඤාවෝත් වෙන්නේද, යම් නෙවසක්කදානාසක්කදායනනය සංඤ්ඤාවෝත් වෙන්නේද, මේ සියල්ල සක්කාය නම් වේ. ඒ සක්කාය කෙරෙහි දැඩියේ අල්වා ගැනීමක් නැතිව චිත්තයාගේ යම් මිදීමක් වේද, එය අමානස නම් වේ.

13. "ආනන්දය, මෙසේ වනාහි මා විසින් කම්පා නොවන, ධ්‍යාන සමාධියට හිත වූ ප්‍රතිපදාව දේශනා කරන ලදි. ආකික්කදායනනය සමාධියට හිත වූ ප්‍රතිපදාව දේශනා කරන ලදි. නෙවසක්කදානාසක්කදායනනය සමාධියට හිත වූ ප්‍රතිපදාව දේශනා කරන ලදි. ඒ ඒ සමාධි ඇසුරුකොට ඔසයන්නේ එතර කිරීම දේශනා කරන ලදි. ආය්‍යී වූ විමොක්ඛය දේශනා කරන ලදි. ආනන්දය, ශ්‍රාවකයනට වැඩ කැමති වූ, අනුකම්පා ඇතිනම් ශාස්තෘහු විසින් අනුකම්පා උපදවා කටයුතු යමක් වේද, මා විසින් එය නොපට කරන ලදි. ආනන්දය, මේ වෘක්ඛල වෙන්නේ. මේ සුන්‍යාගාර වෙන්නේ. ආනන්දය, ධ්‍යාන කරව්. (සමාධි උපදවව්.) ප්‍රමාද නොවව්. පසුව පසුතැවිලි නොවව්. මේ නොපට අපගේ අනුශාසනාව වේ" යි වදාළ සේක.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. සතුටු සිත් ඇති ආනන්ද ස්ථවිර නෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගන්නේය.

ආනෙක්ඪ සප්පාය සූත්‍රය නිමි. (1 - 6)